

■ ...Erkel Ferenc operáiban eleinte a tenor főszerepeket Stéger Xavér Ferenc énekelte, aki Szentendrén született 1824. december 2-án, abban a 19. század elején épült polgárházban, melyben ma a Barcsay Múzeum található. Ugyanis apja itt volt gyógyszerész. Orvostörténelmi adalék, hogy nagyatyja orvos volt, mégpedig Vácott, nagybátyja pedig Ipolyságon. Ifjabb Stéger is gyógyszerészkedett, de énekesi tehetségének kibontakoztatására Zág-ráiban tanult, majd Stazics néven különböző operákban lépett színre. Később nagy sikerrel lépett fel német, olasz, spanyol és angol operaszínpadokon. Pilismaróton számon tartják, hogy a Heckenast-kúria parkjában tartott hangversenyeken többször is fellépett a Dunakanyar világhírű tenoristája. 100 éve, március 1-jén hunyt el Szentendrén.

■ ...a Párizsban élő világhírű festő, Zichy Mihály 1876-ban magyar állami megbízást kapott lefesteni a jelenetet, amikor Erzsébet királyné a koszorúját helyezi el Deák Ferenc ravatalánál. Noha voltak fényképfelvételek, vázlatok az eseményről, amikor Zichy Budapestre érkezett, Trefort Ágoston kultuszminiszter rendeletére a temetkezési vállalat az eredeti helyszínen újra felépítette a ravatalt.

■ ...100 évvel ezelőtt Allvar Gullstrand nyerte el az orvosi Nobel-díjat. Ő volt a 13. díjazott – hiszen előtte két alkalommal is megosztották a díjat. A svéd szemész volt az első orvos, akit Nobel honfitársaként díjaztak. A szemoptikájának elméleti fiziológiai kutatásáért érdemelte ki a magas kitüntetést. Más kérdés, hogy munkásságát folytatva, a későbbiekben fedezte fel az alapvető szemészeti vizsgálóeszközt, a réslámpát. 1862 és 1930 között élt. A Budapesti Orvosegyesület is tiszteleti tagjává választotta.

■ ...hazánk csodálatos természeti kincse, a Hévízi-tó forráskrátere a vízfelszín alatt 38,5 méterre van. Lóczy Lajos a Balaton geológus kutatója már 1908-ban bűvárokat hozatott Fiuméből, de csak 22 méterre tudtak merülni. 1953-ban a próbálkozó nehézbűvárok már elérték a kellő mélységet, de a kráterbe nem tudtak behatolni. 1958-ban egy Básta Rudolf nevű könnyűbűvár hatolt be először a kráter belsejébe, majd 1972-től számos sikeres bűvár-

kodás révén a forrásrész minden rejtélyét megfejtették.

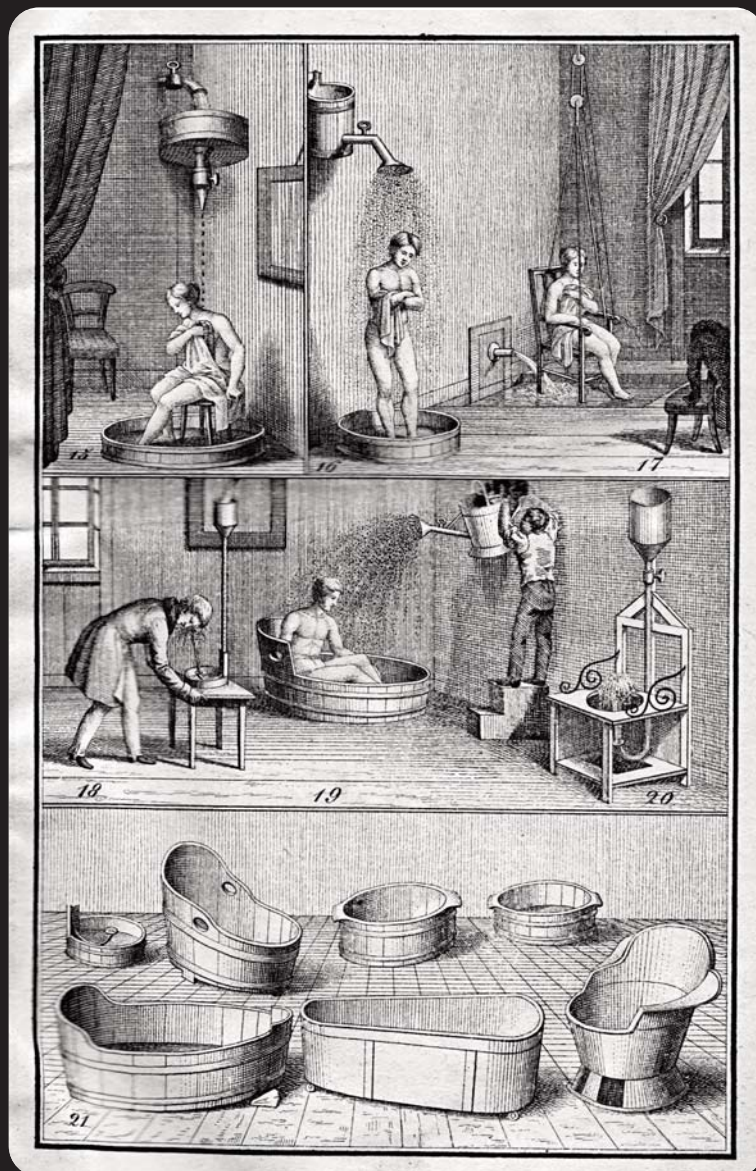
■ ...feltehetően csak a régebbi generáció emlékszik a sok évtizeddel ezelőtti különleges Jacques Tati-filmekre. A rendező, aki egyben többnyire a főszerepet is játszotta, a *Hulot úr* filmsorozatban a csetlő-botló kisembert elevenítette meg, sajátos humorral. Nos, Hulot létező alak volt, Párizsban egy házban lakott Tatival. S most unokája, Nicolas Hulot, az 55 éves zöld mozgalmár bejelentette, hogy jövőre indul a francia elnökválasztáson.

■ ...januárban ünnepelte a Boehringer Ingelheim, a világ legnagyobb, családi tulajdonban lévő gyógyszercége 125 éves fennállását. 142 leányvállalata összesen 41 500 főt foglalkoztat. Kutatóbázisai közül a németországi centrum a legnagyobb. A cég 20 évvel ezelőtt alapította magyarországi szervezetét, mely jelenleg közel 90 főt foglalkoztat.

■ ...2011. február 4-én volt 100 éve, hogy Püski Sándor, a neves magyar könyvkiadó Békésen megszületett. 1935-ben avatták jogi doktorrá, 1938-ban nyitotta meg könyvesboltját, 1939-ben alapította meg a Magyar Élet Könyvkiadót. A kiadót 1950-ben államosították, Püskit 1962-ben egy évre bebörtönözték. 1970-ben emigrált. 1974-ben hozta létre New York magyar negyedében a Corvin nevű kis könyvesboltot, 1975-ben a Püski Kiadót. Ezek a műhelyek a Nyugaton élő magyarság szellemi központjává váltak. 1989-ben tért vissza Budapestre. A Krisztina körúton lévő könyvesháza fogalommal vált. 2009. augusztus 2-án hunyt el Budapesten. A centenáriumi évforduló alkalmából a posta a „Jeles magyarok” sorozat darabjaként 270 Ft-os bélyeget adott ki Püski Sándorról.

■ ...2011 őszétől megszűnik Oroszországban az időátállítás. Medvegyev elnök szerint azért, mert „az adaptáció minden évben stresszt és betegségeket okozott”. Csupán 30 évig volt életben ez az intézmény, hiszen a Szovjetunióban – a nyugati világ mintájára – csak 1981-ben vezették be.

G. B.

Vízgyógyintézeti kezelések

Az antik vízgyógyászatot – amely kizárólag a hideg víz fizikai hatásával gyógyít – ókori előzmények után az angol John Floyer (1649–1734) támasztotta föl 1702-ben kiadott *Psychrolusia* című könyvével. A hüdrotéripia virágkora azonban E. F. C. Oertel és Vincenz Priessnitz munkásságával az 1830-as években vette kezdetét. Utóbbi Gräfenbergben sikeres vízgyógyintézetet alapított, s a vízkúrát diétával, tornával is kombinálta. A priznic máig az ő nevét viseli. A vízgyógyászat újabb, máig élő irányzatát Sebastian Kneipp képviselte. Hazánkban számos vízgyógyintézet működött, míg 1948-ban meg nem szüntették őket. A bájos rézmetszetes képen a vízkúra főbb típusai (cseppfürdő, zuhanyfürdő, áztatás, beöntés, lábfürdő, altesti zuhany) láthatók.

Raimann, Friedrich: *Universal-Handbuch der allgemeinen Wasser-Heilkunde*. Ebner, Ulm, 1844

DR. MAGYAR LÁSZLÓ ANDRÁS